

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

V. An sint admittendæ aliquæ notiones in personis diuinis, & quot.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

Dices, inde sequi relationes illas inter se realiter non distinguui; quæ enim sunt eadem vni tertio, sunt eadem & inter se, vt fert axioma Philosophorum: atqui relationes illæ sunt idem realiter cum essentia diuina: ergo etiam & inter se. Resp. dictum axioma, verum esse in rebus creatis & finitis, falsum in præsentis mysterio, quod nec Aristoteles nouit, nec vllus ethnicorum Philosophorum cognoscere naturaliter potuit; proindeque illo non obstante verum esse id, quod fides docet, Deum esse verè vnum in essentia, trinum in personis, diuinamque essentiam ob infinitatem suam identificare sibi omnia, cum quibus nullam habet oppositionem, ac proinde omnes diuinas relationes; cum tamen hæ sibi mutuo identificari nequeant, ob realem, quam ad inuicem habent oppositionem.

SECTIO V.

An sint admittenda aliquæ notiones in personis diuinis, & quot.

PER notiones hic intelligimus proprietates quasdam personales & veluti notas, quibus personæ diuinæ inter se distinguuntur in ordine ad nostrum intellectum. Circa quætionem igitur propositam.

Dicendum 1. aliquas notiones in diuinis esse admittendas. Ita S. Thom. quæst. 32. art. 2. & post illum communiter omnes Theologi. Constat 1. ex S. Aug. lib. 5. de Trinit. cap. 6. Vbi ait aliam esse notionem, quæ Pater æternus intelligitur vt genitor; aliam, quæ dicitur ingentus; prioremque ei competere relative ad Filium, posteriorem verò absolute in ordine ad seipsum. Et ex S. Basil. ep. 43. vbi vocat notionem, propriam personæ formam & notam, vel characterem seu signum distinctiuum; & dicit illas notiones esse necessarias, vt de Trinitatis mysterio inconfusa cognitio habeatur.

Probat 2. ex eo, quod (vt rectè obseruat S. Doctor supra)

suprà) necessarium fuit notiones illas excogitare & admittere ad iuuandam intellectus nostri imbecillitatem, vt scilicet pro nostro captu ac modulo per inadquatos conceptus de personis diuinis loqui, mysteriumque Trinitatis aptè & distinctè explicare possemus, vt ex sequentibus patebit.

Dicendum 2. quinque tantum notiones admittendas esse in diuinis, scilicet Innascibilitatem, Paternitatem, Filiationem, Spirationem actiuam, & Spirationem passiuam. Ita S. Thom. suprà art. 3. & communiter omnes Theologi, qui sic illas probant, simul & explicant. Tot dantur notiones in diuinis, quot haberi possunt ex his duobus respectibus (*a quo alius & qui ab alio*) quia penes eos est omnis distinctio diuinarum personarum: atqui hi duo respectus solummodo nobis suggerunt quinque notiones nunc enumeratas; quod constat inductione facta per modos, quibus persona diuina innotescunt. Pater enim tripliciter innotescit 1. ex eo, quod à nullo est, cum sit ipse principium sine principio, vnde existit (Innascibilitas) 2. ex eo, quod alius est ab eo per generationem, vnde existit (Paternitas) 3. ex eo, quod alius est ab eo per Spirationem, vnde existit (communis Spiratio actiua) similiter Filius dupliciter innotescit 1. ex eo, quod ipse est ab alio per generationem, vnde existit (Filiatio) 2. eo quod ab ipso est alius per Spirationem, vnde existit (actiua Spiratio) qua illi cum Patre communis est, imo formaliter eadem ac in Patre; ac proinde suprà numeratae notiones sunt tantum quatuor. Restat Spiritus Sanctus, qui non innotescit per hoc, quod alius sit ab ipso, cum nullam producat personam: sed tantum per hoc, quod ipse est ab alio, idque per Spirationem, vnde existit propria ipsius notio nempe (Spiratio passiuua.) Ex quibus facile est colligere supradictas quinque notiones.

Est autem obseruandum ex illis quinque notionibus quatuor esse relationes, scilicet Paternitas, Filiatio, Spiratio actiua, & Processio seu Spiratio passiuua; nam Innascibilitas non est relatio, sed potius negatio relationis,

onis,

onis, seu productionis passiuæ ab altero: eamdem verò rem posse simul dici & relationem & notionem; relationem, quatenus est ratio referendi vnã personam ad aliam; notionem, quatenus est ratio dignoscendi vnã personam ab alia.

Quæres, cur non ponatur sexta notio, quã designetur nullam personam à Spiritu Sancto produci; sicut in Patre ponitur Innascibilitas, vt ostendatur illum ab alia persona non produci. Resp. talem notionem non esse in Spiritu Sancto necessariam: non enim qualibet negatio debet inter notiones numerari, sed ea solum, quæ aliquam perfectionem vel dignitatem exhibeat, cuiusmodi est Innascibilitas in Patre, quatenus significat Patrem esse principium totius Deitatis, nec ab alio villo produci: ex qua tamen Patris notione non sequitur, quòd Pater sit alijs personis excellentior; summa enim in omnibus ac perfectissima æqualitas est propter simplicitatem essentiæ diuinæ, quæ tribus personis communis est, secumque illas profus identificat. Plura super hac re videri possunt apud Magistrum sententiarum lib. 1. dist. 27. & 28. vbi & varias sanctorum Patrum sententias fusiùs refert.

CAPVT II.

De personis diuinis in particulari.

SECTIO I.

Quenam nomina primæ in diuinis personæ propriè conueniant.

EX varijs nominibus, quæ primæ in diuinis personæ conuenire possunt, tria sunt præcipua, de quibus hic nobis agendum est. Primum, est nomen ingenerati: cum enim propria primæ personæ notio (vt ex antedictis